

Yanıyor, yanıyorum,
Ata'mı anıyorum!
Ata'm yaşıyor, Ata'm,
Ölmedi sanıyorum!..

Yıldızdı aktı Ata'm,
Dünyayı yaktı Ata'm!
Ebedî sevgisini
Kalpta bıraktı Ata'm!..

Bitmiyor, bitmez sözüm,
Yanıyor yandı özüm!
Dinmiyor iki çeşme,
Akıyor iki gözüm!

Ölümün kanlı bir ok,
Elimi, acısı çok!
Nasıl yanmayım Ata'm,
Bir dert ki devası yok!

Ata'm seni anarak,
Bu acınla yanarak,
Her gün ağlayacağım
Resmine kapanarak!..

Ne gökтейim, ne yerde,
Gönül düştü bir derde!
Ağlamaz mı Türk olan,
Atatürk'ü gider de?..

AĞIT⁴³

Ağlayalım Atatürk'e
Bütün dünya kan ağladı.
Süleyman olmuştu mülke,
Geldi ecel, can ağladı.

Doğdu, batı, cenup, şimal
Aman Tanrı bu nasıl hâl?
Atatürk'e erdi zeval,
Memur, mebusan ağladı.

Atatürk'ün eserleri,
Söylenecek bundan geri,
Bütün dünyanın her yeri,
Ah çekti, vatan ağladı.

Fabrikalar icat etti,
Atalığın ispat etti,
Varlığın Türk'e terk etti,
Döndü çarh, devran ağladı.

⁴³ Ülkü, Sayı 4, Kasım 1941.

Bu ne kuvvet, bu ne kudret,
Varıdı bundan bir hikmet,
Bütün Türkler, İnönü İsmet,
Gözlerinden kan ağladı.

Tiren hattı, teyyareler...
Türkler giydi hep karalar,
Semerkant'la Buharalar,
İşitti her an ağladı.

Siz sağ olun Türk gençleri,
Çalışanlar kalmaz geri,
Mareşalin askerleri,
Ordular, teğmen ağladı.

Zannetme ağlayan gülmez,
Aslan yatağı boş kalmaz.
Yalnız gidenler gelmez,
Her gelen insan ağladı.

Uzatma Veysel bu sözü,
Dayanmaz herkesin gözü,
Koruyalım yurdumuzu,
Dost değil düşman ağladı.

ANT⁴⁴

Ant içtik Ata'm, gitmeye gösterdiğin izden
Gölgen tutacaktır bizi her gün elimizden.

Çiğnenmeyecek göklere yükselttiğin ülkü
Ta arşa çıkardın yaralanmış koca mülkü.

Bir ay gibi yurdun sönük ufkunda belirdin
Öldün denemez, tarihe hem dipdiri girdin.

Yok sanki bugün sendeki nur ayda, güneşte
On beş yıla sığdırdın, Ata'm, yüz yılı işte!

Göğsünde bu yurdun tütedurdukça ocaklar
Eksilmeyecektir sana kan ağıyacıklar.

Bir dağdın aşılmaz, yüce gökten daha yüksek
Yetmez biz asırlarca o namınla övünsek.

Parlar o adın, her yanı birden gece sarsa
İrkin sana bir lâht ebediyyet sana darsa.

Solmaz o beniz, yok o bakışlar gene mavi
Layık seni tutsak biz ilâhlarla müsavi.

Batmaz o güneş nurunu toprak bile çalsa
Gençlik ATA'nın yolcusudur bir kişi kalsa!

⁴⁴ Çınaraltı, Sayı 14, 7 Kasım 1941.

ŞU SONSUZ KOŞU⁴⁵

Samsun'a ayak basmış kahraman bugün,
Çayır, çimen yeşermiş zafer yolunda.
Davul zurna sesinde şahlanır düğün,
Gönlüm coşup öter bir bahar dalında.

Ata'nın rüyasına gelincikler sun,
Emek bahçelerinin güzel gülünü.
Biz sonsuz bir sabahtayız... o uyusun,
Sevincimiz coşturur onun gönlünü.

Nasıl çıkmış bir sabah Samsun'dan yola
Dağlardan dağlara o zafer türküsü,
Şahlanıp bayrak çekmiş her eski kola,
Taze bir bahar açmış yurdun gözünü.

Al bayrağım Ankara kalesinde hür,
Dalgalanmakta altın bir çağa doğru,
Yeni kahramanlar kol kol, boy boy yürür
Şu karlı dağlardaki bayrağa doğru.

19 Mayıs'ın hür başına çelenk,
Kiraz mevsimi, gençlik ayı, gül ayı.
Bir bahar bahçesinde gönüller renk renk,
Şu sonsuz koşuya bak, sarmış yaylayı.

⁴⁵ Ülkü, Sayı 17, 1 Haziran 1942.

ATATÜRK İÇİN⁴⁶

Doğan güneş, sarı bir sonbahar günüydü yine,
Gömüldü bir batışın simsiyah derinliğine.
O gün, bu taş küreden ufka gölgeler düştü;
Şelalelerle akan bir parıltı sönmüştü.
Ağarmıyor kararan öksüz ufku gönlümüzün.
Baharı gelmedi hâlâ o yas benizli güzün.
Bugündü altı yıl evvel... Ne çok zaman ne çabuk
Ölüm nedir, bunu biz ruhumuzda duymuştuk.
Bir ruha yerde kanat, gökte hız veren Atamız!
Diz üstü bir koca mahşer, yasında tek adamız.
Avuçlarında ham altındı yurdumuz daha dün,
Cihanı süsleyecek bir mücevher oldu bugün,
Pırıl pırıl gözü almakta ufku Türkiye'nin;
Ne gür, ne sönmez ışıklar yakıp gittin.
Ölüm, akıp gidecek yıldızın son uykusudur,
Bütün güneş, hep o heybeti mahrekinde durur.
Şiir mi, beste mi, mermer mi, hepsi boş ve sönük.
Senin yürekte vuran üç hecen yeter, ATATÜRK!

⁴⁶ **Ulus**, 10 Kasım 1944.

ATATÜRK İÇİN⁴⁷

Tutun elimizden çıktık sefere,
Kurtardık vatani, milleti Atam.
Serdik kör denilen talihi yere,
Zaferdir savaşın nimeti Atam.

Dağlar altımızda at oldu bizim,
Sen dedin: - Uyan Türk! Açıldı gözüm
Sakarya suyunda yununca yüzüm,
Bilindi Türklüğün kıymeti Atam.

Duyarım, dalgalar sahili döğer,
Sen sade bir “Paşa” olaydın eğer
Yine kalbimizde alacaktın yer,
Sensin bu vatanın ziyneti Atam.

Bir eşin var mıydı civanmertlikte?
İyi ettik sana “Ata” dedik te;
Sevgin göğsümüzde, eller tetikte,
Sendin bize Tanrı himmeti Atam.

Her Türk olan “Atam” der de tutuşur,
İşitir emrini derdi yatıştır;
Kâfi bu teselli ona yetişir;
Sana lâyük olmak niyeti Atam.

⁴⁷ Ülkü, Sayı 76, 1944.

ATATÜRK⁴⁸

Atatürk'üm eğilmiş vatan haritasına
Görmedim tunç yüzünde böylesine geceler
Atatürk neylesin memleketin yarasına
Uçup gitmiş elinden eski makbul çareler

Nerde istiklâl harbinin o mutlu günleri
Türlü düşmana karşı kazamılan zaferi
Hiç sanmam öyle ağarsın bir daha tan yeri
Atatürk'üm ben ölecek adam değildim der.

Git hemşehrim git kardeşim toprağına yüz sür
Odur karşı kıyadan cümlemizi düşünür
Resimlerinde bile melûl mahzun düşünür
Atatürk'üm kabrinde rahat uyumak ister.

⁴⁸ **Varlık**, Sayı 321, 1 Nisan 1947.

ON KASIM⁴⁹

Yıl otuz sekiz on kasım Perşembe
Hatırdan çıkmayacak bir sonbahar
Sarsılıyor İstanbul yedi tepe
Yaman esmiş Dolmabahçe'de rüzgâr

Gerçek olamaz olsa olsa bir düş
Dokuzu beş geçe Atatürk ölmüş
Böyle toptan bir yas nerde görülmüş
Beraber ağlıyoruz kurtlar kuşlar

Bu memlekete en çok hizmet eden
Bu aşk ile dağlara gücü yeten
On sekiz milyonun omzunda giden
Atam Ankara sırtlarında yatar.

⁴⁹ **Varlık**, Sayı 326, Eylül 1947.

ATATÜRK DİYE⁵⁰

Kasım girince bulutlar
Yorgun çöker Ankara'ya
Yüreğim Kasım girince
Vurur sızlaya sızlaya

Analar babalar çocuklar
Uyanır uykulardan ağlar
Yücelerde bir şahin uçar
Atatürk diye Atatürk diye.

⁵⁰ Varlık, Sayı 364, 1950.

10 KASIM⁵¹

Dörtnala uçan
Bir atlı gibi geçiyor zaman
Nerde o altın başlı kumandan
O beyle bey işçiyle işçi
Nerde Kocatepe'den kükreyişi
Bir kurşun gibi ileride
İzmir'e sancak gibi girişi
Nurlar içinde mi şimdi aslan
Tanrının rahmeti üstüne olsun
Atatürk adlı kahraman

⁵¹ **Varlık**, Sayı 364, 1950.

ATATÜRK⁵²

Atatürk dedim iptida
Önümü ilikledim.

Nasıl söylerim öldüğünü
Atatürk'üm karşımda.
Yatmış uyumuş karlar üstüne
Kalpağı başında.

Nasıl söylerim öldüğünü
Çenesine uzanmış eli
Atatürk'üm çıkar Kocatepe'ye
Dalgın, düşünceli.

Nasıl söylerim öldüğünü
Elinde beyaz tebeşir
Geçmiş tahta başına
Atatürk'üm ders verir.

Nasıl söylerim öldüğünü nasıl
Bir ışık vurmuş yüzümüze
Atatürk'üm bakıyor besbelli
Çekidüzen verelim üstümüze.

⁵² **Varlık**, Sayı 376, Kasım 1951.

GAZİ PAŞA'YA AĞIT⁵³

- Sana ağıt değil, destan yaraşır –

Bütün rüzgârlar beni bulmalı şimdi
Şimalden, cenuptan; garptan ve şarktan
Artık süvariler başka seslerle yarışsın.
Bir dağ taşıyorum omuzlarımda,
Haşre dek götüreceğim koşaraktan.

Yiğit Paşam; Şanlı Paşa; genç Paşam,
Hasretine dayanması güç Paşam.

Bir çelimsiz ılık dolanır gökyüzünü
Bulutlar bir beyazdan ürkek, bir siyahtan kavi
Sönmeli bütün ateşleri yeryüzünün,
Uyanılmaz uykulara vardı Paşam
Nefesi daha serin, bakışı daha az mavi...

Hep Paşamın türküsünü söyleyin
Söyleyin de garip gönlüm eğleyin.

⁵³ **Varlık**, Sayı 376, Kasım 1951.

Artık bir güz başlamış, ölümsüz,
Vatan dağlarında çiçekler solmuş.
Bir dalga ebedî seferine başlamış açık denizlerde
Cıgarası sönmüş, saati durmuş;
Paşama bir hal olmuş...

Paşam atlarına binemez artık,
Kuş uçmuş dalına konamaz artık...

Otuz yıl mukaddem kıraç bozkırlarda
Düşüncelerim büyük ve tozlu günlere karışır.
Bir alınıp bir verilen tepelerin ardında
Erkekçe emirlerin peşisıra Paşam,
Bir o yana, bir bu yana dolaşır.

Anlı şanlı, yiğit Paşam, genç Paşam;
Sana ağıt değil, destan yaraşır.

Kurtulsun dört yönün sıkıntısından bakışlarım;
Karalar karalansın, allar allansın.
Muhteşem tâk-ı zaferlerin altından
Yedi düvele zafernameler yollansın...
Kurtardığı haysiyetin ender yeşilinden,
Bir şahin üstümüzde yüzyıllarla dolansın.
Su dursun, dağ uyansın, efendiler
Bu gelen Paşamdır, selamlansın...

Çocuk idim bilemedim kadrini
Şimdi ben ağlamayım da kimler ağlasın...

YALNIZ KOMAZ⁵⁴

Derken böyle kasımların birinde
Anasını yitirmiş kuzular gibi
Kaldık yolun ortasında ağladık
Çevirip yüzümüzü isli gökyüzünün
Tanrı'ya bağladık kaderimizi.

Sonradan çözüldü dillerimiz
Sonradan derman geldi dizimize

Bu vatanın üstünde baştan başa
Mavi gökyüzünde Atatürk'ün gözleri
Dağlardan denizlerden kopup gelen
Rüzgârlarda Atatürk'ün sözleri
Zor görsek, dara düşsek, ağlasak
Atatürk'üm yalnız komaz bizler

⁵⁴ **Türk Dili**, Sayı 3, Aralık 1951.

BÜYÜYEN ATATÜRK⁵⁵

Şimdi sen Akdeniz'de
Yükselen dalga dalga
Bakışlarının rengiyle mutlu,
Uçan rüzgârlarla hür.

Şimdi sen Edirne, Sivas'ta, Ardahan'da,
Şimdi İzmir'de, Afyon'da, Van'da...
Yükselen dağ dağ, serilen yayla yayla.
Düşünen köy köy, kasaba kasaba
Nefes alan her canda.

Şimdi sen tarlalarda
Boy atan buğdaylarda,
Saçlarının ışıklarıyla zengin
Büyüyen vatan çiçeklerinde,
Büyüyen yüreklerimizde
Fetheden gelecek günleri, fetheden düşünceleri
Tek bir sevginin aydınlığında.

⁵⁵ **Türk Dili**, Sayı 2, Aralık 1951.

ATATÜRK ANADOLU'DA⁵⁶

Atatürk altında bir doru at
Bütün yurdu gezdi
Ne Erzincan'ı kaldı ne Afyon'u
Dileğince biçim verdi

O kurtuluş savaşı günleri
Atatürk memleketin havasında
Şenliğin öfkesinde
Saymakla bitmez emekleri

Yurdun her bir taşına
O hünerli eli değdi
Umut verdi yüreğinden halka
Hürlüğü öğretti

⁵⁶ **Türk Dili**, Sayı 13, Ekim 1952.

ATANIN KUDRETİ⁵⁷

Atatürk'üm,
Gözlerin gözlerimde
Ellerin ellerimde
Yıllar yılı.
Ne zaman karanlık yollara kalsam
Kollarım yanıma düşse
Çaresizlikten
Ağlamaklı olsam
Atatürk'üm;
Kalbimde ımsık bir alev olur
Nefes gibi akarak içime
“Günümü gün” eder
Yüce Tanrım
Bana
Mustafa Kemal kudreti ver...

⁵⁷ Kaynak, Sayı 67, 15 Kasım 1952.

İSTİKLÂL SAVAŞINDA MUSTAFA KEMAL⁵⁸

Şöyle bir doğruldu Mustafa Kemâl
Kıratının üstünde göklere doğru
Dağlar arasından yükselen
Tunçtan bir heykele benziyordu.
Bakışları vardıkça mesafeler ötesine
Belliymiş kaynaştığı gözlerinde
Masmavi okyanus dalgalarına benzer
Düşünce dalgalarının,

Zafer, diyordu da başka bir şey demiyordu,
Yüzünün bütün çizgileriyle bu kahraman
Hissetmişti zaferin kokusunu kırat bile
Yerinde duramıyordu.
Mağrurdu diğer atlara karşı
Bir Mustafa Kemâl taşıdığında üstünde
Dünyalara bedel.

Bir bakışı vardı tepelerden ovalara
İnan bir bakışı Mustafa Kemâl'in
Peşinden yürüyordu binlerce kahraman
O'nun zafere inandığı kadar zafere inanan binlerce insan.

Şöyle bir doğruldu kahramanlar kahramanı
Kıratının üstünde göklere doğru
Sabah oluyorken güneşin ilk ışıkları altında
Tunçtan bir heykele benziyordu.

⁵⁸ **Kaynak**, Sayı 67, 15 Kasım 1952.

SENDENDİR ATATÜRK⁵⁹

Bugün yaşıyorsam
güler yüzle emin
tertemiz gökler altında
dağlarım denizlerimle dost
toprağında dolaşıyorsam
ümitli memnun ve rahat
gecem gündüzüm hürse
damarlarımda kanım
tenler içinde canım
korkusuz yürürse
bulutlarımdan gözyaşı yerine
rahmet dökülürse
ekmeğim suyum tatlı
toprağım da türküm de bereketli
rüzgârlarım alabildiğine hürriyetli ise
bacamda tütünüm tütüyor
ölülerim huzur içinde yatıyor
ağacım dal sürüyor boy atıyorsa
görüyor, biliyor, inanıyorsam
keyfimce gülüyor, keyfimce ağlıyorsam
dün yokken bugün varsam
sendendir
sendendir Atatürk.

⁵⁹ Kaynak, Sayı 67, 15 Kasım 1952.

MUSTAFA KEMAL'İN SAATİ⁶⁰

Mustafa Kemal derlerdi,
Sonradan duydum adını.
Seni yumuşak parmaklarıyla okşardı,
Eğilip bakardı ışıklı gözleriyle.
Ona ben gösterirdim zamanını;
Güneş ışığında, ay ışığında,
Yıldız ışığında, mermilerin ışığında.
Senelerce dolaştık beraber,
Çöllerde, dağlarda, salonlarda.
Soğukta beraber titredik,
Beraber terledik sıcaklarda,
Kalbinin atışlarını duyardım
Ve anlardım düşünüp hissettiklerini.

⁶⁰ **Kaynak,** Sayı 87, Kasım 1952.

Çanakkale'ye gitmiştik neden sonra,
Bütün gürültülere alışmıştım,
Şehitlere, yaralılara, seslere alışmıştım.
Top sesleri, denizin gürültüsü, kalbinin sesi;
Atların, katırların o acayip kişnemesi,
Hilâl bıyıklı kahramanlar,
Kanla sulanan toprak,
Göklere uçan gövde bacak,
Türklüğün inatlı mukavemeti
Ürpertirdi zaman zaman beni.

Bir gündü, amansız bir boğuşmanın sonu,
Rüzgâr da susmuştu toplar gibi
Denizde dev gibi gemiler ve bulutların
İleri mevzilerindeydik,
Her zaman olduğu gibi,
Gözleri ufuklardaydı, eli düşüncesinde,
Düşüncelerin en incesinde...
Kalbinin atışlarını dinliyordum,
Zaman endişeliydi.
Rüzgâr durmuştu.
Bir top patladı uzaklardan,
Bir şarapnel geliyordu bize doğru,
Saliselerine varıncaya kadar hızının,
Hesapladım, hesapladım da
Önüne koyuverdim kendimi.
Bir anda duruverdi tıkırtılarım,
Ama O'nun kalbi durmadı...

MAVİ AYDINLIK⁶¹

Yakından görmüştüm gözlerini
Mavi bir ışık akmıştı içime
Bu büyük aydınlıkla
Dopdoluyum yine.

Kara bir devir kapandı
Işık bakışlarıyla
Hayatı müjdeleyen sesin
Kulaklarımızda hâlâ.

Silemez mavi aydınlığını
Atatürkleşen gönüllerden
Ne yobazlaşan karanlık
Ne kızıl kefen.

Ellerin geçti alnımızdan
Mesut zamanlar içindeyiz
Tarlalarca bereket
Hür ufuklarca Türkiye'miz.

⁶¹ **Hisar**, Sayı 31, Kasım 1952.

MUSTAFA KEMAL'İN KAPISINDA⁶²

Biz oğuluz;
Aynı sıcaklıkla parıldar düşüncemiz
Karanlıklardan öte
Ne varsa doğrunun, haklının sonunda
Seninleyiz, erkekçe

Biz büyüğüz;
Kavgalarımız ve destanlarımızla sade
İmamlarımızın sütbeyaz aydınlığına
Her şey senden gelir
Sana gider
Her şey harikulâde

Büyümek isteriz bahçende
Biz aşkız;
Okşa biraz
Ellerinin hafifliğiyle okşa yaramızı
Yaramız bildiğince derin, büyük
Sen okşamazsan iyi olmaz.

⁶² **Hisar**, Sayı 31, Kasım 1952.

DAĞDA MUSTAFA KEMAL⁶³

Omuz omuza kilitlenmişiz,
Kartallarda sohbetimiz berdevam.
Yalnız Mustafa Kemal'e geçit vermişiz,
O milleti kurtarmaya giden adam.

Ağacımız, çiçeğimiz, kuşumuz,
Onun türküsünü çağırır durur.
Biz dağ milletiz, dağlaşmazsak
Halimiz nice olur?

Tepelerim vardı benim, toprak yığını;
O ayak bastı kardeşim, dağlaşıverdi.
Kocatepe, Adatepe, Metristepe;
Kocadağ, Aladağ, Metrisdağ oluverdi.

Ben ve Mustafa Kemal kardeşiz;
Sularla, yıldızlarla beraber.
Fırtına, şimşek oluruz
Millet iletince haber.

⁶³ **Türk Dili**, Sayı 14, 1 Kasım 1952.

ANITTEPE'DEN⁶⁴

Toprak toprak olduğunu bilmiş;
Ağaç yeşilliğini esirgememiş.
Bin yıllık tarih mermere sinmiş,
En büyüğün önünde saygı duruşu;
Demir şekil almış, çelik eğilmiş...
Ankara kalesinde batan hep aynı güneş;
Otuz iki yılın alışkanlığı.
İçimizde bir kor ki on dört yıldır yanan,
Daha asırlarca geçmez sıcaklığı...
Bir mucize yaratsan, öyle bir mucize ki;
Beyaz lahtın mermerini üzerinden fırlatsan.
Bize yıllar sonra Atacasına baksan;
Gönlümüz varlığına öylesine hasret ki...
Ey yıllardır gönlüme ateşiyle hükmeden,
Doğmanı bekliyorum bugün Anıttepe'den...

⁶⁴ **Türk Dili**, Sayı 14, 1 Kasım 1952.

MUSTAFA KEMAL DEDİK⁶⁵

Mustafa Kemal dedik
Açıldı bahtımız
Cümle kapılar açıldı
Duman duman tuttuk dağlardan
Ekilmeyen yerden bittik
Dizildik tümen tümen
Vurduk kâfîre namus aşkına
Vatan aşkına vurulduk
Hürriyet aşkıdır dedik
Toprağın gözünü kanla doyurduk

Mustafa Kemal dedik.
Bir bayrak yükseldi Ankara'dan
Hürriyet için ferman verildi
Kuvayi milliye ruhundan
Koca bir millet dirildi

Seneler döndü dolaştı
10 Kasım 1938
Gümüş dereler akmaz oldu
Dağ başında duman varsa
Gör ki bizde neler var
Gamdan efkârdan
O gün on sekiz milyon bir kalp
Yükselen aynı sesle köylerden şehirlerden
Mustafa Kemal dedik
Ağladık ağladık

⁶⁵ **Varlık**, Sayı 388, 1 Kasım 1952.

BİR RESİMDE ATATÜRK⁶⁶

İzmir'e girişini Atatürk'ün
Bir kahve duvarındaki resimde gördüm

Bir ılık güz öğlesinde
Şanlı hâkî urbası üstünde

Koymuştu kılıcını içine kınının
Yürüyordu arasında sevgili halkının

Ayağında Anadolu'dan getirdiği toz
Bir inanç gözlerinde tükenmez

Alabildiğine insan kalabalığı ardı
Bir aydınlık geleceğe bakıyordu

Işıktı sevinçti türküydü
Görseydiniz o resimde Atatürk'ü

⁶⁶ Varlık, Sayı 388, 1 Kasım 1952.

ÖLÜMSÜZ ATA'M İÇİN⁶⁷

Sen öldüğün zaman ben küçüktüm,
Ardından günlerce ağladım Ata'm.
Dopdolu her zaman seninle gönlüm,
Unutmam ben seni, seni unutmam
Ardından günlerce ağladım Ata'm.

Kaç gece üstüste girdin rüyama,
Kıvılcım kıvılcım, ışık ışıktın.
Sandım ki nur yağdı küçük odama...
Güzeldin, iyiydin ve aydınlıktın
Kıvılcım kıvılcım, ışık ışıktın

⁶⁷ Varlık, Sayı 388, 1 Kasım 1952.

Sen gittin gideli öksüz bu dünya,
Seni her anıŖta içimiz sızlar.
Sendin ıŖık veren güneŖe, aya
Mahzun birer kandil Ŗimdi yıldızlar.
Seni her anıŖta içimiz sızlar

Yıllarca tarihe ıŖıklar saçıın
İnsandın, insandan üstün bir Ŗeydin.
Destanlar yarattın, devirler açtın
Ölmeseydin Ata'm, sen ölmeseydin!...
İnsandın, insandan üstün bir Ŗeydin,

Resmin başucumda asılı durur,
Hayalin dolaŖır her gün odamda.
İnanamam öldüğüne gün olur,
Batmayan bir güneŖsin hatıramda,
Hayalin dolaŖır her gün odamda.

Dopdolu, dopdolu seninle gönlüm
Uzat da öpeyim nur ellerini.
Karşımda canlanmış gibi görürüm
O heybetli, o tunç heykellerini.
Uzat da öpeyim nur ellerini.

ATA'M⁶⁸

Yağmur çisil çisil yağanda,
Şimşek ılık ılık çakanda;
Gözümde sen...

Ata'm
Ilık gibisin.

Rüzgâr efil efil esende,
Bayrak dalga dalga olanda;
Başımda sen.

Ata'm
Bayrak gibisin.

⁶⁸ **Kaynak**, Sayı 86, 1 Kasım 1953.

MUSTAFA KEMAL⁶⁹

O su ateş rüzgâr
Pırl pırl yeryüzünce
O hak

Dalgalanır Hindistan'dan Roma'dan
Konfüçyüs'ten beri Aristo'dan beri
O bayrak.

Güzelliğin kişiliğin sevginin
Sınırlarında
O inanmak

Öyle ulu ki öyle kahraman ki
Vardığınızı sanırsınız
O uzak

⁶⁹ **Türk Dili**, Sayı 26, 1 Kasım 1953.

ATATÜRK GÜLÜMSEDİ⁷⁰

Atatürk gülümsedi öğretmenim
Siz sınıfa girince
Dağıldı kara bulutlar
Açıldı gonca

Baktı ki okul yenidir
Siz yenisiniz düşünceler yeni
Atatürk gülümsedi öğretmenim
Saklayamadı sevincini

Baktı ki gençsiniz bilgili
Eğitiyorsunuz yolunca yöntemince
Atatürk gülümsedi öğretmenim
Sevindi gonca

Baktı ki karışmış aramıza
Çiziyorsunuz yolu
Atatürk gülümsedi öğretmenim
Gözleri dolu dolu

⁷⁰ **Türk Dili**, Sayı 26, Kasım 1953.

Anlaşılan bütün yaz
Atatürk gözünü kırpmamış
Çünkü boşmuş sıralar
Çünkü harf okunmamış

Kapkara bulutlar inmiş
Işıklı gözlerine
Bora gibi fırtına gibi Atatürk'üm
Sanırım yönelmiş bilgisizliğe

Ama baktı ki gün doğmuş
Bir koşu varmışız okula
Özlemle açılmış kitaplar
Bir iştah kızda oğlanda

Baktı ki zil çalmış sınıfa girmişsiniz
Bütün bakışlar sizde
Günaydın demiş derse başlıyorsunuz
Sımsıcak bir sevgi gözlerinizde

Baktık ki Türkiye'si Türkiye'miz
Aydın ufuklara yürüyor hızla
Atatürk gülümsedi öğretmenim
Övünüyor bizle

Dağıldı kara bulutlar
Biz sınıfa girince
Atatürk gülümsedi öğretmenim
Kürsüde kendini görünce

10 KASIM⁷¹

Bir sızı

İnceden

Bir sızı

Zamandan öte

Büyüyen

Kasımların en zalimi

Dizi dizi

Bulutlar geldi yağmur

Yan yana

Bir boşluk içinde garip

Vatan

Elsiz ayaksız kaldık

Gitti

Acımadan

Mavisiz kaldık

Mavisiz

Ağlayamadım

Anlatılamaz

Bir yumru büyüdü midemde

Bütün bir ömür sürecektir şaşkınlığım

Babam

Nasıl titriyordu omuzları

Kocaman adam

⁷¹ Yeni Ufuklar, Sayı 2, Kasım 1953.

MUSTAFA KEMAL'İN ARDINDAN⁷²

Kurdun, kuşun hürriyeti
Senin başışın.
Türkiye Cumhuriyeti
Senin yaratışın...
Sular gürül gürül akıyorsa
– Boz bulanık –
Senin sevdan var başında
Rüzgâr deli deli esiyorsa
Senden almıştır hızımı.
Güneş bu kadar parlak,
Ay bu kadar güzel
Yıldızlar bu kadar yüksekse
Senden almışlardır:
Nuru, yüksekliği...
Ve beni
Bu kadar hür doğurmuş,
Bu kadar hür emzirmişse anam;
Sütüme and içiyorum huzurunda ATATÜRK:
– Sonuncu torunuma varınca
Senin çizdiğin yoldan ayrılan,
Kurduğun düzeni bozan olursa
Damarlarımda akıttığım kanıma
– Yazıklar olsun!..

⁷² **Kaynak**, Sayı 100, Kasım 1954.

ATATÜRK'Ü DUYSAY⁷³

Ulur rüzgâr esmedikçe
Yaşamak uyumak gibi.
Kişi ne zaman dinç:
Dalgalanırsa bayrak, bayrak gibi.

Ne var şu dünyada ekmekten daha aziz?
Sürdüğün tarlalara sevginle serpildik,
Ekmek olmak için önce
Buğday olmak gibi.

Silindir sözlüklerden sen hatıra geldikçe
Cılız sözler: Uzanmak, yorulmak, durmak gibi.
Kuvvettir yaptıkların her yeni yetişene
Bir ışık kaynak gibi.

En yakınlar zamanla yüzyıllarca uzak gibi,
Bir sen varsın kalacak, bir sen ölümsüz,
Daha da yakınsın, daha da sıcak
Bıraktığın toprak gibi.

Kaç Türk var şu dünyada, bir o kadar susuz,
Hepsinin gönlünde sen, bir pınar bulmak gibi.
Ancak senin havandı sağlıklar esenlikler:
Olmaya devlet cihanda Atatürk'ü duymak gibi

⁷³ Varlık, Sayı 412, 1 Kasım 1954.

KASIM RÜZGÂRI⁷⁴

Evvelâ kavaklardan duydum kokunu
Sonra bütün şehri sardın inceden ince
Geliyorsun biliyorum kavlince
Bari bolluk ılık günler getir ne olur
Merhametin de olsun halince

İlet gözyaşlarımı rahmetimi
Mekânı cennet olsun kalbince
Güller içinde yatsın Atatürk'üm
Dileğim bu karınca kaderince
Nur yağsın kabrine inceden ince

⁷⁴ Kasım Rüzgârları, İstanbul 1955, s. 5-6.

MUSTAFA KEMAL⁷⁵

Sana bir ağıt
kalemim yazım

Bir kartal dolaşır gökte
Kanatlanır anılarca
Mustafa Kemal eli tetikte
KOCATEPE dağlarında

Bir gölge yağız atın üstünde
İleri hatlarda bir nefer
Bir kurşun saatım kalbinde
Mustafa Kemal ölmez der.

Bir devrim devrimler içinde
Öğretmen, Çiftçi, Kumandan...
Kanat germiş Türk göklerine
Bir varlık Tanrıdan.

MUSTAFA KEMAL yaşadığım...
MUSTAFA KEMAL inandığım...
MUSTAFA KEMAL andığım...
Her bayram,
Ağladığım
On KASIM'larca

⁷⁵ **Türk Dili**, Sayı 50, 1 Kasım 1955.

VATAN MUSTAFA KEMAL⁷⁶

Nereye baksak sen varsın
Sen toprağa düşen rahmet,
Sen yeşeren mahsul, bereket,
Sensin baca baca yükselen göklere,
Sensin ray ray uzanan
Kuzeyden güneye, batıdan doğuya.

Sen içimizdeki ilk aşk,
Sen bize yaşama sevinci,
Bize tılsımı ile hayat veren
İstiklâl havarisi,
Ve sen şimdi öptüğümüz toprak.

Ardahan ufkundaki güneşte
Mustafa Kemal doğarsın.
Edirne'de, Tunca'da, Meriç'te
Sen Mustafa Kemal varsın.

Bütün vatan Mustafa Kemal
Ve sen bütün vatansın.

⁷⁶ **Türk Dili**, Sayı 62, 1 Kasım 1956.

SABAİ – AKŞAM⁷⁷

Anıtkabir, seni sisler içinde gördüm bu sabah
Uykular boyu dolaştım taş duvarlar arasında
Beş yüz yıl sonraymış da
Ben yaşıyormuşum,
Yüreğim yaprak yaprak titriyor.
Mustafa Kemal'in sevgisini taşıyormuşum
Yine.

Nesiller geçecek Anıtkabir'in merdivenlerinden
Gözleri dolu, kalbi yanık;
Şairler gibi hisli,
Kahramanlar gibi uyanık
Anıtkabir'e bakacağız
Yine.

Ufuklarıma
Bayrak gibi Anıtkabir çekileli
Gözüm onu görüyor,
Bakır Ankara akşamlarında
Ata'nın kabrine nur iniyor.

⁷⁷ Türk Dili, Sayı 62, 1 Kasım 1956.

NUTUK⁷⁸

İşte gene kasım ayı
Oturup Atatürk'ün Nutuk'unu okumalı
Göreceksiniz dünya aydınlık
Çözülüp gidecek kafanızdaki bulanık

Geçer üstünüze gelen her bulut
Karanlıklarda yolunu bulan umut
Görün Nutuk'ta nasıl canlı
Her sözcükte her cümlede diri:
Atatürk'ün pehlivan fikri
Bir gün yenilir mi sanırlar?
Nutk'u okusunlar da anlasınlar
Anlasınlar ana yol nereye.

“Uygar bir millet” diyor Atatürk
“Uygar bir Türk milleti.”
Bu yoldan dönülür mü geriye?
Köyleriyle kentleriyle
Ülkümüz Atatürk'ün istediği Türkiye...

⁷⁸ Varlık, Sayı 441, 1 Kasım 1956.

ATATÜRK⁷⁹

Yol gösteren güven kaynağı
Önümüzde ışıksın
Her geçen gün daha mânalı
Daha açıksın

Devrimine bağlıyız yürekten
Çalış'la öğün'le güven'le
Atatürk Atatürk Atatürk
Doluyuz seninle.

⁷⁹ Varlık, 1 Kasım 1957.

DÜŞ⁸⁰

Mustafa Kemal'i gördüm düşümde
Vatan haritasına bakıyordu
Bir şeyler söyledi ama anlayamadım
Gözlerinde şimşekler çakıyordu.

Mustafa Kemal'i gördüm düşümde
Ey Türk gençliği! diyordu, ilk ödevin...
Sonra hiçbir şeyi duyamaz oldum
Hıçkıra hıçkıra uyanıvermişim.

⁸⁰ **Varlık**, 1 Kasım 1957.

YAS⁸¹

On Kasımda karalar bağlar Türkiye
Davarların sütü kesilir
Bitkiler hayvanlar insanlar
Nehirler birden susuverir
Kuşlar varmaz olur güneye
Bulutlar yaşın yaşın ağlar
Çığırır durun kayalar
Atatürk diye Atatürk diye.

⁸¹ Varlık, 1 Kasım 1957.

ATATÜRK'ÜN SESİ⁸²

Her yıl cumhuriyet bayramında
Atatürk'ün sesini duyar gibi olurum,
Bir memleket yaratan sesini;
Okulda, fabrikada, tarlada,
Kışlada, Mehmetçiğin dudağında,
Çırpınan bayrakta onun sesi.
Bir bulut gibi dolaşır üstümüzde
Gölgesi...

Her yıl cumhuriyet bayramında
Vatanın hür göklerinde dalga dalga,
Köy köy, şehir şehir
Atamın sesi yükselir...

⁸² Şükrü Enis Regü, “Şiir Bahçesi”, İstanbul 1958, s. 28.

KASIMDAN KASIMA⁸³

Kasımdan kasıma
Bir ağırdır derinden
Saplanır yüreklerin ortasına...
Ver elini,
Uzat ince ellerini
Öpelim ellerinden...

Yağmur yağar çisem çisem
Üstüne göklerin rahmetidir...
Başucunda fişkırır
Kabrini saran yeşillik
Toprağın sana minnetindir...

Bildik,
“ Altı da bir, üstü de birdir yerin”
Sen hoşnutsun yerinden...
Tanrı eş eylemiş seni,
Tutup o kalem ellerini
Öpmüş mavi gözlerinden...
Kasımdan kasıma
Ne ağırdır, bu ne ağrı?...
Saplanan yüreğimizin ortasına
Sana canımızın dayanılmaz hasretidir...

⁸³ **Türk Dili**, Sayı 98, 1 Kasım 1959.

RESMİNE SÖYLEV⁸⁴

Atatürk Atatürk
Sen babayiğit adammışsın
Anladık senden sonra
Keskin bıçakların üstünden
Düşmeden yürüebilmişsin.

Atatürk Atatürk
Büyük olmak çok güç
Anladık bir daha gördük de
Bunca gürültü ortasında
Doğruya yürüebilmişisin

⁸⁴ Varlık, 1 Kasım 1959.

ATATÜRK AYDINLIĞI⁸⁵

Her sabah ışıyan mutlu çabamızda
Bize öyle hız veren o Atatürk aydınlığı
Nice acı günlerin ötesinde yıllardır
Yüreklerimizde kan kadar sıcak yakınlığı

Mavi denizlerde vazgeçilmez özgürlüğün
O'nun aydınlığıdır yücelen bayrakta
Çoğalır gücümüz inançla yaşamakta
Yırtarak karanlık göklerini tutsaklığın

Büyüdükçe yarınlara mert çocuklarımız
Dirlikte umutla onun aydınlığında
Bir kıvanç ki kıpırdar milyon milyon
Yürür gider yurdumun taşında toprağında.

⁸⁵ **Varlık**, Sayı 561, 1 Kasım 1961.

ATATÜRK VE İZMİR⁸⁶

Süvariler o gün kim bilir
Nasıl sürdüler atlarını
Hâlâ nal sesleri duyulur Kordon'da
Konağa bir daha bayrak çekilir

Bir geliş gelir Gazi Paşamız
Dumlupınar güneşi yüzünde
Yeni savaflara çağırır bizi
Önümüzde bugün de

Paşa'nın evi denize karşı
İçinde Mustafa Kemaller okur
O'nun umudu Mustafa Kemaller
Mustafa Kemallerin yolu O'dur

Tunç bir at üstünde kolunu uzatmış da
Mutlu yarınları gösterir bize
Öyle yakın öyle candan ki Atatürk
Hız verir hepimize.

⁸⁶ **Varlık**, Sayı 561, 1 Kasım 1961.

ATATÜRK⁸⁷

Şimdi bir deniz varsa,
Pamuk tarlaları
Rüzgârlar altında...

Şimdi bir tren geçiyorsa ovalardan,
Buğday sarısı güneşte
Bir kuş uçuyorsa...

Şimdi bir bayrak dalgalanıyorsa
Aylı yıldızlı...

Yaşamak seninle güzel,
Yaşamak bunun için büyük
Sevgili Atatürk.

⁸⁷ **Varlık**, Sayı 585, 1 Kasım 1962.

MUSTAFA KEMAL⁸⁸

Mustafa Kemal Bayrak
Dalgalarır vatan göklerinde
Mustafa Kemal güneş
Isırır ulusunu yeryüzünü

Mustafa Kemal aydınlık
Koca karanlıklar dağılır içimizden
Mustafa Kemal gökyüzü
Yıldız yıldız ıştır gözbebeklerimiz

Mustafa Kemal mutluluk
İner parıl parıl yeryüzüne
Ve yayılır baştanbaşa
Türkiye'mize

⁸⁸ **Varlık**, Sayı 609, 1 Kasım 1963.

ATATÜRK OLMAK⁸⁹

Atatürk'ü bulmak her iyi işte,
Her yaşta, her başta Atatürk olmak.
Gece düşte, gündüz alış verişte
Barışta, savaşta Atatürk olmak.

Yedide okulun ilk sırasında,
Yetmişde safların en arkasında,
Devlet kapısında, yurt kapısında
Her harçta, her taşta Atatürk olmak.

Tarlada en sarı, en olgun buğday
Şehirde en güzel, en ulu saray
Seferde zaferle taçlanmış alay
Her güçlü yarışta Atatürk olmak.

Atatürk'le olmak her yeni hızda
Okuyan, çalışan erkekte, kızda.
Uygarlık yolunda yaşantımızda
Her soluk alışta Atatürk olmak.

⁸⁹ Varlık, Sayı 609, 1 Kasım 1963.

ATATÜRK BIRAKTI⁹⁰

I

Acıktığımız zamanlarda
Kurulu sofralar bulduk
Nereden gelmişti bize
Kimdi hazırlayan
Anlamıyorduk

Okullarımız vardı ak boyalı
Oturduğumuz sıralar temiz
Nereye uzansak kucağını açıyordu
Anamızın sütü kadar helâl
Güzel memleketimiz.

Dumanı doğru tüten evler
Özgürlüğü özgürlüğünce yoğuran eller
Bizimdi
Alfabenin birinci harfiyle
Yüreğimize Atatürk girdi.

II

Gücümüz söylenmiş yedi düvelde
Her karış toprağına kanımız akmış
Bu güçlü yapıyı, uygar düzeni
Bizlere
Atatürk bırakmış.

⁹⁰ **Türk Dili**, Sayı 158, 1 Kasım 1964.

ATATÜRK'ÜN BİR SAATİ VARDI⁹¹

Atatürk'ün bir saati vardı
Yediveren gül gibi açardı

Atatürk'ün bir atı vardı
Etilerden beri yaşardı

Atatürk'ün bir resim vardı
Buğday tarlası gibi ağardı

Atatürk'ün bir saati vardı
Durmadı

⁹¹ **Yeni Dergi**, Sayı 21, Haziran 1966.

SABAH⁹²

Anıttepe, Ar sokağı, Gençlik caddesi
Sabah... kuşlar kanat kanat, bir çocuk sesi...
Ak bir bulut, penceremde bir tül, incecik.
Sonra serin, sonra yeşil, sonra mavilik.

Bir tomurcuk açar gibi, içimde bir hal,
Bir yavru kuş uçar gibi, içimde bir hal.
Yine eski günler olsa, bir çocuk olsam
Ve geçmişte sevindiğim bir günü bulsam.

Hatıramda o gün asla solmayan nakış
Akdeniz'e ulaşılmış, İzmir alınmış,
Yine eski günler olsa seninle birlik
Sevinirdik, sevinirdik, çok sevinirdik,

Bir noktada birleşseydi gerçekte hayâl
Bir noktada birleşseydi dün, bugün yarın,
Yine ince, yine güzel, yine sarışın,
Karşı yoldan çıkıverse MUSTAFA KEMAL.

⁹² **Hisar**, Sayı 47, Kasım 1967.

MUSTAFA KEMAL⁹³

Mustafa Kemal ülkü olmuş,
Uzak-yakın bütün bayraklarda.
Onunla uyanmış, yeryüzü,
Sömürülmüş haklarda.

Mustafa Kemal özgürlük olmuş,
En güzel şarkıdır dudaklarda.
Yine başımızda, yine nöbette,
Kim demiş bizden uzaklarda?

Mustafa Kemal gerçek olmuş,
Çınlar sözleri kulaklarda:
“Türk! Öğün, çalış, güven!”
Beraber yürüyoruz şafaklarda.

Mustafa Kemal bereket olmuş,
Uzanıp giden bu topraklarda.
Uygarlığın türküsünü söylüyor.
Gürül gürül akan ırmaklarda.

Mustafa Kemal bismillah olmuş,
İnanmış dudaklarda.
Parıldar özgürlüğünde tutsak ulusların
Dalgaları bütün bayraklarda.

⁹³ **Varlık**, Sayı 729, 1 Kasım 1968.

ATATÜRK'SÜZ OLMAK⁹⁴

1

Alın bu karanlıkları bizim değil
Çoğul barış, çoğul rüzgâr essin.
İnançların çağdaş yoğun şavkında,
Atatürk gelsin.

2

Dağlar devrilir mi, devrilir ha.,
Denizler durur mu, gök durur mu? Deprenir.
Bir gözüm Türkiye, bir gözüm Mustafa Kemal,
Şafaklarca seslenir.

3

Dağtın bu sıcak tarhanayı ulusuma.
Serpın bu yeşil yaprak güğümleri söndürsün.
Yüreğimde bir Atatürksüz olmak yangını,
Görünsün uzak tepelerden, yağız göklerden,
Mustafa Kemal'im kalk. Görünsün.
Alın bu karanlıkları benim değil
Bağrımızda bir gizli hançer Atatürksüz olmak

⁹⁴ **Hisar**, Sayı 71, Kasım 1969.

DURDU AĞAÇLAR VE RÜZGÂR⁹⁵

Durdu ağaçlar ve rüzgâr,
Bir kurşun atımı ötede.
Nazlı İzmir, nerde şarkıların?
Ha geldi ha gelecek;
Mustafa Kemal'i yarınların.

Durdu ağaçlar ve rüzgâr,
Bir silâh bir silâh daha.
Aydın zeybekleri, hep iner
Hop kalkar düşmanın yüreği.
Sağıldı göklerden mızrak mızrak,
Uzak ve dar kalmışlığımıza.

Durdu ağaçlar ve rüzgâr,
Bir Nazilli Türküsü gibi.
Yayıldı özgürlük, göklerimizden,
Geçtikçe içimizden içimizden
Mustafa Kemal'in çorak ağıtları.

Durdu ağaçlar ve rüzgâr,
Atatürk Anıttepe'de durdu.

Atatürk Anıttepe'de soluyordu.

⁹⁵ **Hisar**, Sayı 83, Kasım 1970.

MUSTAFA KEMAL DER Kİ...⁹⁶

Özgürlüğüne kurşun mu sıkıyorlar
Özgürlüğündeydim
Ellerin kapmış mıdır kurtuluşunu
Ellerinin kurtuluşundayım.

Ta geleceğine kurşun mu sıkıyorlar
Ta geleceğindeyim.
Ellerin kapmış mıdır bayrağını
Ellerinin al bayrağındayım.

⁹⁶ Varlık, 1 Kasım 1973.

ATA'YA ÇAĞRI⁹⁷

Bir ışık gibi bekliyoruz seni
Tarihi yeniden yaratan
Yerde gökte
Kulaklarımızda uğuldayan

Bu ellinci yıl
İlk Cumhuriyet'ten beri
Anaların ak sütünce
Damarlarımızda akan

Bir ışıksın
Gecemizi aydınlatan
Yediğimiz ekmekle içtiğimiz suda
Kanımızda kaynayan

Gelişini unutmadık
Umut yüklü rüzgârlarca
Bir daha bir daha bekliyoruz seni
Sivaslardan

⁹⁷ **Varlık**, 1 Kasım 1973.

SAYENDE⁹⁸

Bir tünelden çıkmış tren gibiyim,
Sağım solum, baktım, günlük güneşlik...
Ben bende değilken ben ben gibiyim,
Doldu içimdeki ölümcül boşluk
Sayende...

Topların yankısı bir uçtan uca;
Yağız erler yürür, yüceden yüce;
Şakıyan kılıçlar şavk verir gece;
Düzlere dönüşmüş kapkara taşlık
Sayende...

Denizler yarışmış, dağlar yarışmış;
Kara günler geçmiş, bayram erişmiş;
Ne etmişsen, kurtla kuzu barışmış;
Kokular sürünmüş eser bir hoşluk
Sayende...

Kuşlarım ötüşür, dallar benimdir;
Susmuşken söyleyen diller benimdir;
Ellerin aldığı iller benimdir,
Savaşa barışlar etmede eşlik
Sayende...

Yücelere ağdım, bayrakçasına;
İlkyazda yeşeren toprakçasına;
Söyler Gökyay'ım bu dil hakçasına;
Sevinçten, kıvançtan gözdeki yaşlık
Sayende...

⁹⁸ **Türk Dili**, Sayı 278, 1 Kasım 1974.

ANITTEPE'DE TOPLANMIŞ TÜRKİYE'MİN TEPELERİ⁹⁹

Bu tepe Üç Şehitler tepesi
Sallanır kavaklar, ışıklar
Gider bulur Mustafa Kemal'in soluğu
Yurt köşesinde en uzak köyü
Karanlıklar ak olur

Bu tepe Rasattepe
Tepelerden bakıyorum ülkeme
Doruklarda Mustafa Kemal'in elleri
Bu Tırnaztepe, bu Kocatepe
Düşlerimiz yaprak olur

Bu tepe İstasyon tepe
Bir ışık çakar, bir bulut sallanır
Umudumuz başak olur
Uykuların dar vaktinde geceler boyu
Türküler yaşamak olur

Bu tepe Anıttepe
Mustafa Kemal Anıttepe'de bakar Türkiye'ye
Yankılanır içimizde
Eser yel, durmaz yaşam
Anıttepe bayrak olur.

⁹⁹ **Türk Dili**, Sayı 302, 1 Kasım 1976.

KURTULUŞ ÖNCÜLERİ İÇİN¹⁰⁰

Yan yana iki çocuk görsem
İşte Atatürk diyorum
Özgürlüğün toprağı uyanıyor
İçin için seviniyorum.

Koşuşan iki öğrenci görsem
İçimin güneşi ısınıyor.
Yürüyen bir bakış gibi
Mustafa Kemal geliyor.

Kol kola iki işçi görsem
Ekmeğim çoğalıyor birden
Bir ışık düşüyor ortalığa
İşte Atatürk diyorum.

İşte Atatürk diyorum.
İlk kuruluş öncüleri
Bir gül çağrısında hepsi
Bize uzanmış elleri.

¹⁰⁰ Türk Dili, 1 Kasım 1976.

GAZİ¹⁰¹

Türk çocuğu! İyice bak ve tanı;
İstikâl güneşi bu baştan doğdu;
Salgından kurtardı güzel vatanı.
Bütün düşmanları yurdundan kovdu.

Türk kızı! Yüksel de göklere kadar,
Altın yıldızlardan işle bir çelenk;
Ayın bahçesinden çiçekler kopar
Gazi'nin önüne ser, ı ışık ve renk.

Türk oğlu! Rüzgârlar olsun sana at;
Doğudan batıya müjdeler taşı,
Gazi'yi gönlünün içinde yaşat;
De ki: Zafer olsun onun yoldaşı!

Cihan tarihini süsledi adı,
En büyük milletim, övün ve sevin,
Bin benzeri daha yaratılmadı,
Dünyada bir tane senin "Kemal" in!

¹⁰¹ Türk Dili, Sayı 400, Nisan 1985.

SÖZLÜK

-A-

acun: düzenli.

ahz-ı sâr: öç alma, intikam alma.

amal: işler, emeller, arzular

-B-

bahr-ı muhit: okyanus.

bahtiyar: mutlu, mesut.

bengi: öz, sonsuz, büyük olan.

berat: belge, rütbe, nişan.

berdeva: devam etmekte olan, sürekli.

beynelminel: herkes tarafından kabul edilen.

bütah: ileri geri konuşma, saçmalama

-C-

celali: büyüklük, ululuk.

cemali: güzellik, benzeri olmayan.

cenup: güney.

cihangir: dünyaya egemen olan.

cihan-şümûl: dünya çapında, evrensel.

civanmert: mert, yiğit.

-Ç-

çarh: felek, gök.

çisem: çiselemek, çiseleyen yağmur.

-D-

dâhî-i teceddüd: yenilikçi dahi.

dâr-ı fenan: ahiret, baki olan yer.

darülfünun: üniversite.

dehliz: üstü kapalı, dar ve uzun geçit.

-E-

ecrâm-ı semâ:

engin: ucu bucağı görünmeyecek kadar geniş olan.

esen: sağlık, sıhhat.

-F-

fani: ölümlü.

fecr: tan, şafak

fer: parlaklık, aydınlık.

fetva: bilgi, malumat.

-G-

garp: batı.
gaza: din, devlet için yapılan savaş.
gülgün: gül renkli, gül rengine, pembe.
gülşen: gül bahçesi.

-H-

harp: savaş.
havari: yardımcı.
hicran: ayrılma, üzüntü, keder.
hikmet: sebep, neden.

-I-

irak: uzak.

-İ-

iclal: azamet, büyüklük.
iptida: başlangıç.
isâl: ulaştırma.
iştirak: ortak olma, paydaşlık.

-K-

kâfir: tanrının varlığını inkar eden.
kaside: övgü için yazılan divan edebiyatı şiir türü.
kavi: sağlam, güçlü kuvvetli.
kudret-i külliye: tanrının mutlak olan kudreti.
küheylân: cins arap atı.

-L-

lâht: bir şeyin parçası.

-M-

makber: kabir, mezar.
mâtem: yas, üzüntü.
matuf: bir yöne eğilmiş.
mâzi: geçmiş, eski.
mebus: milletvekili.
mefkûre: gaye, ülkü, ideal.
melül: boynu bükük, zavallı, yoksul.
meserret: sevinç.
meskenet: konut, ikametgâh.
mukaddem: önde olan, önde giden.
murassa: değerli taşlarla süslenmiş.
muzaffer: üstünlük elde etmiş, kazanmış.
müsavi: eşit, denk.
müstahkem: savunma tesislerini kapsayan bölge.
müstakil: bağımsız.

-N-

nakış: resim, görüntü, hatıra.
nefer: er.

-P-

peymân: yemin, ant.

-R-

rebab: bir çeşit saz, kemençe.

-S-

sine: göğüs.
sulh: barış.
israfil: islam inancına göre kıyamet günü suru üfleyecek melek.

-Ş-

şafak: güneş doğmadan önce beliren aydınlık.

şavk: ışık.

şehsüvar: ata iyi binen, usta binici.

şimal: kuzey.

şule: alevli, ışıklı.

-T-

taassub: bir şeye ya da bir kimseye taraflı olma.

tâk-ı zafer: büyük yengilerin anısı için dikilen, altından geçilecek biçimde, kemerli, taştan yapı.

tedabir: tedbirler, çareler.

tegallüp: zorbalık yoluyla egemenlik kurma.

teseyyüb: üşenme, tembellik, kayıtsızlık.

teyyare: uçak.

-U-

ulvi: yüce, kutsal.

urba: giysi.

-Ü-

ülkü: amaç edinilen, ulaşılmak istenen.

-V-

vakfe: duruş.

-Y-

ye's: ümitsizlik.

-Z-

zeval: yok olma, yok edilme.

ziyâ: ışık, aydınlık.

KAYNAKÇA

- ÇAĞLAR, Behçet Kemal, **“Benden İçeri”**, Türk Matbaası, Ankara.
- ÇAMLIBEL, Faruk Nafiz, **“Akıncı Türkleri”**, Kanaat Kitabevi, İstanbul 1938.
- Çığır, Sayı 74-75, Ocak 1939.
- Çığır, Sayı 87, Aralık 1933.
- Çınaraltı, Sayı 14, 7 Kasım 1941.
- Dumlupınar, Sayı 1, 23 Mart 1925.
- Dumlupınar, Sayı 3, 31 Ağustos 1925.
- Dumlupınar, Sayı 4, 6 Ekim 1925.
- Güneş, Sayı 12, 30 Haziran 1927.
- Haber, 21 Kasım 1938.
- Hayat, Sayı 131, 30 Mayıs 1929.
- Hayat, Sayı 48, 27 Ekim 1927.
- Hisar, Sayı 31, Kasım 1952.
- Hisar, Sayı 47, Kasım 1967.
- Hisar, Sayı 71, Kasım 1969.
- Hisar, Sayı 83, Kasım 1970.
- İleri, Sayı 1685, 14 Ekim 1922.
- Kaynak, Sayı 100, Kasım 1954.
- Kaynak, Sayı 67, 15 Kasım 1952.
- Kaynak, Sayı 86, 1 Kasım 1953.
- Kaynak, Sayı 87, Kasım 1952.

Küçük Mecmua, Sayı 10, 10 Temmuz 1922.
Küçük Mecmua, Sayı 20-25 Ekim 1922.
Küçük Mecmua, Sayı 23 Kasım 1922.
Küçük Mecmua, Sayı 26, Ocak 1922.
Milliyet, 29 Ekim 1932.
REGÜ, Şükrü Enis, “**Şiir Bahçesi**”, Doğan Kardeş Matbaacılık, İstanbul 1958.
Son Posta, 17 Kasım 1938.
Tan, 11 Kasım 1938.
Tan, 18 Kasım 1938.
Tan, 27 Kasım 1938.
Türk Dili, 1 Kasım 1976.
Türk Dili, Cilt I, Sayı 2, Aralık 1951.
Türk Dili, Sayı 13, Ekim 1952.
Türk Dili, Sayı 14, 1 Kasım 1952.
Türk Dili, Sayı 158, 1 Kasım 1964.
Türk Dili, Sayı 26, 1 Kasım 1953.
Türk Dili, Sayı 278, 1 Kasım 1974.
Türk Dili, Sayı 3, Aralık 1951.
Türk Dili, Sayı 302, 1 Kasım 1976.
Türk Dili, Sayı 400, Nisan 1985.
Türk Dili, Sayı 50, 1 Kasım 1955.
Türk Dili, Sayı 62, 1 Kasım 1956.
Türk Dili, Sayı 98, 1 Kasım 1959.
Ulus, 10 Kasım 1944.
Ulus, 11 Kasım 1938.
Ulus, 18 Kasım 1938.
USTA Recep, **Neyzen Tefik**, Broy Yayınları, İstanbul 1998.
Ülkü, Sayı 17, 1 Haziran 1942.
Ülkü, Sayı 4, Kasım 1941.
Ülkü, Sayı 4, Mayıs 1933.
Ülkü, Sayı 70 Aralık 1938.
Ülkü, Sayı 76, 1944.
Ülkü, Sayı 82, 1939.
Varlık, 1 Kasım 1957.

Varlık, 1 Kasım 1959.

Varlık, 1 Kasım 1973.

Varlık, 15 Ocak 1934.

Varlık, Sayı 12, Ocak 1934.

Varlık, Sayı 131, 15 Aralık 1938.

Varlık, Sayı 32, 1934.

Varlık, Sayı 321, 1 Nisan 1947.

Varlık, Sayı 326, Eylül 1947.

Varlık, Sayı 364, 1950.

Varlık, Sayı 376, Kasım 1951.

Varlık, Sayı 388, 1 Kasım 1952.

Varlık, Sayı 388, 1 Kasım 1952.

Varlık, Sayı 412, 1 Kasım 1954.

Varlık, Sayı 42, 1 Nisan 1935.

Varlık, Sayı 441, 1 Kasım 1956.

Varlık, Sayı 561, 1 Kasım 1961.

Varlık, Sayı 585, 1 Kasım 1962.

Varlık, Sayı 609, 1 Kasım 1963.

Varlık, Sayı 729, 1 Kasım 1968.

Varlık, Sayı 8, 29 Ekim 1933.

YAĞCIOĞLU Kasım, **Kasım Rüzgârları**, Yeni Ufuklar Yayınları, İstanbul 1955.

Yeni Dergi, Sayı 21, Haziran 1966.

Yeni Ufuklar, Sayı 2, Kasım 1953.

Yenitürk, Sayı 1, Şubat 1934.

YÜCEL, Hasan Ali, **Sizin İçin, Çocuklara Şiirler**, 1937.

Yücel, Sayı 46, Aralık, 1938.

Yücel, Sayı 51, Mayıs 1939.